

Inventaris Collectie

Utrechtse Historische Kring

Universiteit Utrecht

Universiteitsbibliotheek

Onderdeel van: Geschiedenis

Lemma Digitaal Repertorium:

Samengesteld door Geert Goorhuis en Bart Jaski, 2021-2022

Eindredactie: Bart Jaski

Versie: 24-12-2021

Utrecht, Universiteitsbibliotheek Hs. 16 A 17 en 12 A 16 fol

De Utrechtse Historische Kring werd in 1947 opgericht op initiatief van Frederik Carel Gerretson (1884-1958) en Johannes ("Hans") Herman Kernkamp (1904-1980), en zij vonden gelijk partners in Pieter Geyl (1887-1966) en Diederik Theodorus Enklaar (1894-1962). Anderen werden uitgenodigd om lid te worden, waarbij hun specialismen gezamenlijk vrijwel alle aspecten van de geschiedenis bedekten. Het gezelschap kwam vier tot zes maal per jaar bij elkaar, meestal bij één van de leden thuis. Door één van de pakweg vijftien leden werd dan een voordracht gehouden, waarna discussie volgde. Bij de oprichting werd Geyl als voorzitter gekozen, Kernkamp als eerste secretaris en Johanna Katharina Oudendijk (1906-1987) (het enige vrouwelijke lid) als tweede secretaris. Zij schreef ook het merendeel van de verslagen en notulen. In totaal werden er 45 lezingen gehouden, waarvan er 21 werden gepubliceerd. Na bijna tien jaar lijkt het animo te zijn afgenomen. De laatste vergadering is gehouden op 4 februari 1957.

De kern van de collectie zijn de archiefstukken in Hs. 16 A 17, met daarin de verslagen, en Hs. 12 A 16 fol met daarin correspondentie met de secretaris Kernkamp, convocaties en documentatie. Vanwege de verschillende formaten zijn zij onder aparte signaturen gecatalogiseerd.

In de tien jaar dat de Utrechtse Historische Kring bestond waren lid:

Dr. W. J. Alberts (1900-1987), jurist en historicus
Prof.dr. S. van Brakel (1879-1953), jurist
Prof.dr. C.D.J. Brandt (1897-1966), historicus
Prof.dr. W Ph. Coolhaas (1899-1981), historicus
Prof.dr. J.G. van Dillen (1883-1969), historicus
Prof.dr. C.J. Dijksterhuis (1892-1965), fysicus
Prof.dr. D.Th. Enklaar (1894-1959), historicus
Prof.mr. R. Feenstra (1920-2013), jurist en rechtshistoricus
Prof.dr. J.G. van Gelder (1903-1980), kunsthistoricus
Prof.dr. F.C. Gerretson (1884-1958), historicus
Prof.dr. P.C.A. Geyl (1887-1966), historicus
Prof.dr. W.S. Heckscher (1904-1999), kunsthistoricus
Prof.dr. L.J. Hijmans van den Bergh (1901-1974), jurist en rechtshistoricus
Prof.dr. C.J. Hoogewerff (1883-1964), kunsthistoricus
Prof.dr. J.H. Kernkamp (1904-1980), historicus, bibliothecaris
Prof.dr. W.J.A. Kernkamp (1899-1956), historicus en indoloog
Dr. F. Ketner (1905-1987), archivaris
Mej.dr. J.K. Oudendijk (1906-1987), historica
Prof.dr. M.D. Ozinga (1902-1968), kunsthistoricus
Prof.dr. W.A.P. Smit (1903-1986), neerlandicus
Prof.dr. J.H. Thiel (1896-1973), historicus en classicus
Dr. A.J. van de Ven (1897-1974), historicus en rijksarchivaris

De originele stukken werden in september 1986 geschonken door mevr. Hedda Louise Kernkamp-Van Ameijden van Duijm (1911-1995) te Bilthoven. De documentatie (Hs. 12 A 16 map 4) werd in september 2009 door de heer R.M.E. Kernkamp, zoon van J.H. Kernkamp, aan de UB Utrecht overgedragen.

INVENTARIS

Hs. 16 A 17

nr. 1: Notulen en verslagen van lezingen, inclusief de gevoerde discussies, voornamelijk van de hand van de tweede secretaris, Mej.dr. J.K. Oudendijk. Cahier, 223 pp., van de vergadering van 21-10-1947 tot die van 6-5-1952.

nr. 2: idem, 188 pp., van de vergadering van 20-10-1952 tot die van 27-11-1956.

nr. 3: Map van convocaties, genummerd t/m 60, correspondentie en 2 ledenlijsten, voornamelijk van de eerste secretaris Prof.dr. J.H. Kernkamp. Vnl. doorslagen van de originelen in Hs. 12 A 17 map 3.

Hs. 12 A 16 fol

Map 1-2 Correspondentie (zie ook [WorldCat](#)).

Map 1: Correspondentie A-H, tussen J.H. Kernkamp en:

Alberts, W.J., 1955, 1x

Brakel, S. van, 1948-1952, 7x

Brandt, C.D.J., 1947-1956, 3x

Coolhaas, W.P., 1955, 2 x

Dillen, J.G. van, 1947-1955, 8x

Dijksterhuis, E.J., 1953, 2x

Enklaar, D.T., 1947, 2x

Feenstra, R., 1950-1955, 6x

Gelder, J.G. van, 1947-1954, 5x

Gerretson, F.C., 1947-1957, 29x

Geyl, P.C.A., 1947-1950, 2 x

Heckscher, W.S., 1955-1956, 5 x

Hoogewerff, G.J., 1950-1954, 4x

Map 2: Correpondentie H-V, tussen J.H. Kernkamp en:

Hijmans van den Bergh, L.J., 1947-1957, 10x

Kernkamp, W.J.A., 1948-1952, 4x

Ketner, F., 1947-1956, 8x

Oudendijk, J.K., 1950-1956, 4x

Ozinga, M.D., 1948-1952, 7x

Rhijn, M. van, 1947, 1x

Smit, W.A.P. 1947-1957, 5x

Thiel, J.H., 1947-1956, 13x

Ven, A.J. van de, 1954, 1x

Map 3: Papieren m.b.t. de Utrechtse Historische Kring:

Omslag 1

Ledenlijsten, 1948-1954, met veel aantekeningen.

Omslag 2

Roosters van de bijeenkomsten, 1950-1956, met daarop de spreker van de avond en bij wie thuis de avond gehouden werd.

Omslag 3

Convocaties voor de bijeenkomsten nrs.: 1,2,4-7,9-42,44,45 (1947-1957), naast enkele berichten van niet-doorgaande bijeenkomsten. Vgl. Hs. 16 A 17 nr. 3, waar alle convocaties en niet-doorgaande bijeenkomsten genummerd zijn t/m 60.

Omslag 4

Circulaires, 1947-1957, 6x

Map 4: Documenten in september 2009 door de heer R.M.E. Kernkamp, zoon van J.H. Kernkamp, aan de UB Utrecht overgedragen.

Omslag 1: Kopie van de kopij (met correcties) van het door Piet van Hees gepubliceerde artikel 'De Historische Kring te Utrecht, 1947-1957', in *Oud-Utrecht*, vol. 55, nr. 11 (1982), p. 201-209.

Omslag 2: Stukken betreffende J.H. Kernkamp:

Necrologie door T.S. Jansma, *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*, vol. 96 (1981), p. 600-603.

Inventaris van het Archief J.H. Kernkamp dat berust in het Nederlandsch Economisch-Historisch Archief te Amsterdam.

Bibliografie van J.H. Kernkamp, geboren te Utrecht op 15 augustus 1904, samengesteld door P.D. 't Hart, J. van Heijst en C.A. van Kalveen. Met een inleiding door P.W. Klein, Groningen, 1969.

Omslag 3: Bijlagen:

1: Verklaring van Pieter van Hees (1937-2021) over het in bruikleen ontvangen van archiefmateriaal betreffende de Utrechtse Historische Kring t.b.v. het schrijven van een artikel over de U.H.K., d.d. 14-12-1981 (2 ex., doorslag van typoscript).

2: Brief van de heer R.M.E. Kernkamp, d.d. 3-9-2009, aan Bart Jaski, conservator handschriften UB Utrecht, m.b.t. de overdracht van de kopieën.

Over Johannes Herman Kernkamp

Johannes ("Hans") Herman Kernkamp werd in 1904 in Utrecht geboren als zoon van Herman Friedrich Kernkamp en Christina Johanna Colenbrander. Vanwege zijn zwakke gezondheid - hij leed aan astmatische bronchitis - verhuisden zijn ouders naar Hilversum, waar Hans de lagere school en het gymnasium doorliep. Na het behalen van het gymnasiumdiploma ging hij in 1922 geschiedenis studeren aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, waar zijn oom prof.dr. G.W. Kernkamp algemene en vaderlandse geschiedenis doceerde.

Na het behalen van zijn doctoraal examen (cum laude) in 1927, werkte hij eerst als volontair bij de Universiteitsbibliotheek Utrecht, vervolgens als assistent bij de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. In 1931 promoveerde hij cum laude bij prof.dr. G.W. Kernkamp op een onderwerp uit de economische geschiedenis met het proefschrift "De handel op den vijand, 1572-1609".

Tot 1949 bleef Kernkamp in allerlei functies werkzaam in het bibliotheekwezen. In 1946 kwam hij in dienst van de KB, waar hij - begonnen als wetenschappelijk assistent - uiteindelijk onderbibliothecaris werd. Van 1940-1947 was hij bovendien custos van het Museum Meermanno-Westreenianum. Vanaf 1947 was hij bibliothecaris van de Utrechtse Universiteitsbibliotheek, totdat hij in 1949 benoemd werd tot hoogleraar in de economische geschiedenis aan de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam. In 1951 volgt zijn benoeming tot bijzonder hoogleraar in Leiden, welke in 1953 werd omgezet in een extra-ordinariaat. In 1954 verruilde hij zijn professoraat te Rotterdam voor een ordinariaat van de Universiteit Utrecht, waar hij tot 1969 zou blijven doceren.

Gedurende vele jaren was Kernkamp ook bestuurlijk actief in diverse verenigingen die zich bezighouden met de beoefening van de geschiedeniswetenschap. Zo maakte hij sinds 1946 deel uit van het bestuur van het Historisch Genootschap te Utrecht, eerst als secretaris, later als voorzitter. In 1969 kwam door zijn inzet de fusie tot stand tussen het Historisch Genootschap en het Nederlands Comité voor Geschiedkundige Wetenschappen, tot het Nederlands Historisch Genootschap.